

Ekoskolu Vides ietekmju novērtējuma forma

Saturs

Ekoskolu Pamattēmas:

Enerģija
Transports
Atkritumi
ūdens

Ekoskolu papildtēmas:

Skolas vide un apkārtnes / Mežs
Vide un veselība
Līdzdalība / Mācību saturs

Ekoskolu apkopojošās tēmas:

Bioloģiskā daudzveidība
Klimata pārmaiņas

Lietot, izmantojot paskaidrojošo informāciju Ekoskolu metodiskajā materiālā un Vides novērtējuma formas ievadā

Enerģija

1. Ievads tēmā

Ikdienā patērējot elektrību un ziemā siltumu, skola rada pieprasījumu pēc enerģijas ražošanas. Lai enerģijas ražošanai sadedzinātu mazāk dabasgāzes un citu fosilo resursu, svarīgi novērst nelietderīgu elektrības patēriņu. Svarīgi mācīt elektrības taupīšanas principus arī visiem skolas skolēniem, veidojot pamatu viņu rīcībām mājās.

2. Skolas izvērtējums

Atzīmējiet atbilstošo līmeni katrā jautājumā pēc šāda principa:

1 – nepieņemami, 2 – slikti, 3 apmierinoši, 4 – labi, 5 – lieliski (piemēri doti pa labi un pa kreisi)

		1	2	3	4	5	
Dienās, kad klase ir pietiekami gaiša, netiek ieslēgtas gaismas	reti					X	vienmēr
Klases, kurās gaisma tiek izslēgta, kad neviena tajās nav	0 – 10% (no visām klasēm)				X		100% (no visām klasēm)
Telpas, kurās izmanto efektīvas spuldzes (fluorescentās vai LED)	0 – 20%				X		100%
Telpas, kurās izmanto energoefektīvu sadzīves tehniku (A energoefektivitātes klase)	0 – 20%			X			100%
Telpas, kurās uzstādīti atgādinājumi par elektrības taupīšanu	0 – 10%	X					100%
Telpas, kurās logi ir tīri un nebloķē saulesgaismu	0 – 10%					X	100%
Klases, kurās datori paliek ieslēgti, kad ilgu laiku netiek izmantoti	0 – 20%			X			100%
Klases, kurās citas elektroierīces paliek ieslēgtas, kad tās nelieto	0 – 20%			X			100%
Klases, kurās datoru lādētāji paliek pievienoti pa nakti	0 – 10%				X		100%
Klases, kurās projektori tiek izslēgti, kad nav vajadzīgi	0 – 20%					X	100%
Telpas, kurās iespējams atsevišķi pielāgot radiatoru siltumu	0 – 10%			X			100%
Telpas, kur sildelementi un ventilācijas lūkas nav aizsegtas	0 – 10%				X		100%
Brīvdienās skolā tiek uzturēta zemāka temperatūra	nekad					X	bieži
Logi un durvis ir aiztaisīti un noblīvēti (nelaiž iekšā aukstumu pa šķirbām)	0 – 10%				X		100%
Telpas tiek vēdinātas, ziemas laikā plaši atverot logus	bieži	X					nekad
Vai vārot tēju un kafiju bieži daudz uzvārtā ūdens paliek pāri?	bieži					X	reti
Vai siltais ūdens krānos ir silts vai plaucējošs?	Plaucējošs			X			Silts
Vai iespējams regulēt ūdens temperatūru skolā?	nē					X	Jā, visur
Vai pie ūdens krāniem ir iespējams regulēt ūdens temperatūru?	nekur					X	visur
.....? (jūsu jaut.)							
.....?							
.....?							

Enerģija

Stiprās puses	Vājās puses
Skola ir renovēta. Renovācija ietaupīja to siltumu, kas nepieciešams ceturtā stāva apsildei, kuru piebūvēja renovācijas laikā. Brīvdienās un vakaros skolā tiek samazināta siltuma enerģijas padeve. Skolas baseinā ūdeni silda ar saules baterijām. Skolā ir sākti elektrības slēdžu nomaiņa uz sensoriem slēdžiem.	Atsevišķos gadījumos netiek taupīta elektroenerģija, neizslēdzot apgaismojumu. Vasaras brīvdienās netiek izslēgti projektori, kuri paliek miega režīmā. Skolā netiek izmantotas LED spuldzes, visur ir gāzizlādes lampas, kas patērē lieku enerģiju ieslēgšanas brīdī, kamēr uzsilst līdz darba temperatūrai.
Nākotnes iespējas	Nākotnes draudi
Mainīt skolas apgaismojuma sistēmu uz LED spuldzēm un ieslēgšanās sensoriem. Brīvdienās atslēgt no strāvas elektroiekārtas, kas atrodas miega režīmā.	Skolas apkurē tiek izmantota dabasgāze, kas ir neatjaunojamais kurināmais.

5. Pētījums

Izmantojot Vides izglītības fonda CO₂ kalkulatoru, aprēķini skolas radīto ietekmi uz klimata pārmaiņām, uzzini, kurās jomās tā ir lielākā un ko varētu darīt, lai to mazinātu.
Vairāk informācijas – <http://co2.videsfonds.lv/ka-stradat>

6. Ilgtermiņa salīdzinājums

	2015	2016	2017	2018	2019
Elektrības patēriņš oktobrī (kWh)	19669	20953			
Elektrības patēriņš gada laikā (kWh)	140087	211370			
Siltuma patēriņš novembrī (MWh)	6171	11471			
Siltuma patēriņš gada laikā (MWh)	59836	67855			
Skolas ietekme uz klimata pārmaiņām (tonnas CO ₂)					

Enerģijas patēriņš skolā ir krasi pieaudzis, jo katru gadu skolēnu skaits pieaug no 80-100 skolēniem, kā arī ir piebūvēts 4. stāvs.

7. Datu izvērtējums

	Ekopadomes viedoklis
<i>Kas pēc novērtējuma datiem jūsu skolā darbojas vislabāk saistībā ar enerģijas taupīšanu?</i>	Tad, kad skolā nav skolēnu, siltuma temperatūra tiek samazināta.
<i>Kuros jautājumos enerģijas tēmā nepieciešami uzlabojumi?</i>	<i>Brīvdienās vajadzētu elektroierīces atslēgt no tīkla. Pagājušajā gadā ir uzsākta elektrība slēdžu nomaiņa uz sensoriem slēdžiem, tā tiks turpināta arī šajā mācību gadā.</i>

Ko Ekopadome **varētu darīt**, lai enerģija tiktu izmantota lietderīgāk?

Veidot un izvietot skolā informatīvas piktogrammas, kas mudina taupīt enerģiju.

Transports

1. Ievads tēmā

Skolēni var nokļūt uz skolu dažādos veidos – gan ar vecāku auto, gan skolas vai sabiedrisko transportu, ar velosipēdu vai kājām. Dažiem skolēniem auto ir vienīgā iespējamā izvēle. Tomēr daudzos gadījumos Ekoskolas var veicināt ceļu līdz skolai veikt ar videi draudzīgajiem pārvietošanās veidiem, kas var uzlabot arī garastāvokli un veselību.

2. Skolas izvērtējums

Atzīmējiet atbilstošo līmeni katrā jautājumā pēc šāda principa:

1 – nepieņemami, 2 – slikti, 3 apmierinoši, 4 – labi, 5 – lieliski (piemēri doti pa labi un pa kreisi)

		1	2	3	4	5	
Cik droša ir satiksme skolas apkārtnē?	Ir bīstami posmi			X			Satiksme ir mierīga un droša
Cik skolēnu dodas uz skolu ar velosipēdu vai kājām?	Mazāk kā 5%	X					Vairāk kā puse
Cik skolēnu dodas uz skolu ar velosipēdu, kājām vai sabiedrisko transportu?	Mazāk kā 10%				X		Vairāk kā 90%
Cik skolotāju ierodas uz darbu ar automašīnu, braucot vieni?	Vairāk kā 90%		X				Mazāk kā 10%
Cik daudz vecāku paņem arī kaimiņu bērnus, braucot uz skolu ar savu auto?	Mazāk kā 10%	X					Vairāk kā puse
Vai skolā ir pietiekami daudz drošu velonovietņu?	Nav drošu novietņu			X			Novietnes ir drošas pietiekami daudz
Vai skolā ir notikušas velosipēdu zādzības?	Jā, regulāri					X	Nav notikušas
Cik bieži skolā mācību ekskursijas notiek ar velosipēdiem, izbraucieni vietā tiek rīkoti pārgājieni?	Ļoti reti		X				Ap trešā daļa no ekskursijām
Vai apmeklējot Ekoskolu pasākumus notikusi sadarbība ar citām skolām, lai brauktu kopā, izmantotu transportu efektīvāk?	Nav notikusi nemaz	X					Notiek bieži
Cik liela daļa skolēnu iegūst velobraucēja apliecību?	Mazāk kā 10%				X		Gandrīz visi
Cik tuvu skolas ieejai tiek izlaisti ar automašīnām atvestie bērni, radot veselības riskus no izplūdes gāzēm?	Pie pašas skolas ieejas			X			Izlaišana notiek vismaz 100 m no skolas
Vai skolas tuvumā apstājušās mašīnas izslēdz dzinēju un nepiesārņo gaisu, ja nākas ilgāk gaidīt bērnus?	Bieži neizslēdz				X		Vienmēr izslēdz, ir atgādinošas zīmes
Vai skolas pārtikas iepirkumā ņemts vērā, cik tālu vesti produkti?	Nav ņemts vērā			X			Ņemts vērā
Cik bieži skolā notiek pasākumi vai nelielas akcijas, kas aicina ierasties skolā ar kājām, velo vai sabiedrisko transportu?	Nenotiek		X				Notiek reizi mēnesī
.....? (jūsu jaut.)							
.....?							
.....?							

Transports

Stiprās puses	Vājās puses
<ul style="list-style-type: none"> • Pie skolas atrodas velosipēdu novietnes. • Pašvaldība nodrošina skolēnu nokļūšanu uz skolu ar skolas autobusiem. • Ir dežurants, kas rūpējas par skolēnu drošību autobusu pieturā. • No skolas līdz Ulbrokas centram ir izveidots drošs gājēju un riteņbraucēju celiņš. • Skolā tiek organizēts CSDD izbraukuma eksāmens velo tiesību iegūšanai. • Daudzi vecāki, braucot uz darbu, ved savus bērnus uz skolu un paņem pa ceļam arī kaimiņu bērnus. 	<ul style="list-style-type: none"> • Skola atrodas ārpus blīvi apdzīvotajām Stopiņu novada vietām, kā rezultātā gandrīz visi skolēni tiek vesti uz skolu ar transportu, jo līdz mājām ir liels attālums. • Autobusu maršruti ir ļoti gari, aptuveni 650 km dienā, tādējādi veidojas liels piesārņojums. • Pie skolas ir pārāk maz velosipēdu novietņu, tās nepieciešams paplašināt.
Nākotnes iespējas	Nākotnes draudi
<ul style="list-style-type: none"> • Vajadzētu izveidot vairāk velosipēdu novietņu. • Skolēniem vajadzētu vairāk rudenos un pavasaros izmantot velosipēdus un iet kājām, lai nokļūtu skolā. 	<ul style="list-style-type: none"> • Bērni, kāpjot autobusā grūstīdamies, var gūt traumas. • Autotransports veido ļoti lielu daļu skolas ekoloģiskās pēdas.

7. Datu izvērtējums

	Ekopadomes viedoklis
<i>Kas pēc novērtējuma datiem jūsu skolā darbojas vislabāk saistībā ar vidi draudzīgu transportu?</i>	Arvien vairāk skolēnu pārvietojas ar velosipēdu un kājām.
<i>Kuros transporta jautājumos nepieciešami uzlabojumi?</i>	<i>Šajā mācību gadā novads ir iegādājies divus jaunus autobusus, kuru negatīvā ietekme uz vidi ir daudz mazāka. Plānots pakāpeniski nomainīt visu autobusu parku uz jaunākās paaudzes transporta līdzekļiem.</i>
<i>Ko Ekopadome varētu darīt, lai ieviestu šos uzlabojumus?</i>	<i>Vērsties novada domē ar informāciju un aicinājumu.</i>

Atkritumi

1. Ievads tēmā

Parasti mēs pat neapzināmies, kādus atkritumus radām un ko ar tiem darām. Atkritumu rašanos nosaka mūsu ieradumi rīkoties pierastajā veidā – tāpēc Ekoskolas uzdevums ir radīt tādu vidi, kurā rodas pieradums samazināt atkritumu rašanos, atkārtoti izmantot un pārstrādāt tos. Svarīgi arī domāt radošus risinājumus, lai novērstu atkritumu izmešanu tam nepiemērotās vietās.

2. Skolas izvērtējums

Atzīmējiet atbilstošo līmeni katrā jautājumā pēc šāda principa:

1 – nepieņemami, 2 – slikti, 3 apmierinoši, 4 – labi, 5 – lieliski (piemēri doti pa labi un pa kreisi)

		1	2	3	4	5	
Vai skolā izvērtējat, no kurām lietām varētu atteikties, kuras varētu nepirkt, lai pēc tam neradītu liekus atkritumus?	Nekad		x				Katru reizi
Vai skolā, pērkot lietas, izvērtējat to ietekmi uz vidi, iepakojumu, kalpošanas ilgumu, izmantošanas iespējas, izcelsmi u.tml.?	Nekad		x				Katru reizi
Vai izvērtējat, kuras no šķietami nevajadzīgām un ārā metamām lietām var lietot atkārtoti, saremontēt, pārveidot u.tml.?	Nekad				x		Katru reizi
Vai skolā ir iespēja apmainīties ar lietām? (Piem., grāmatas, apģērbi, dažādas citas lietas.)	Nekad		x				Regulāri notiek šādas aktivitātes
Vai drukāšanas gadījumā tiek apdrukātas abas papīra puses?	Nekad				x		Bieži
Vai skolas pasākumos tiek lietoti vienreiz lietojamie trauki?	Bieži			x			Nekad
Vai skolēni bieži lieto vienreizējās glāzītes no dzērienu automāta?	bieži	x					Gandrīz nekad
Vai skolēni bieži lieto vienreizējās glāzītes no ūdens automāta?	Bieži					x	Gandrīz nekad
Cik skolēnu lieto savu daudzreiz lietojamu krūzi, pudeli?	Mazāk kā 5%					x	Vairāk kā 80%
Cik daudz plastmasas atkritumu rodas skolotāju istabā?	Samērā daudz					x	nedaudz
Vai skolēni bieži pērk ūdeni plastmasas pudelēs?	bieži				x		Gandrīz nekad
Vai skolēniem ir ērti pieejams dzeramais krāna ūdens?	Nav pieejams					x	Vairākās vietās
Cik, apmēram, plastmasas atkritumu uz vienu skolēnu rodas klases vakaros, ekskursijās, pārgājienos?	>4 atkritumu vienības			x			<1 atkritumu vienība
Cik no klasēm ir pieejamas kastes papīra atkritumu šķirošanai?	0%					x	100%
Cik no gaitenīiem ir pieejamas vietas plastmasas šķirošanai?	nevienu				x		visos
Vai skolā ir pieejama informācija par atkritumu šķirošanu?	nav					x	Vairākās vietās
Vai skolā ir atgādinājumi, kas veicina neradīt liekus atkritumus?	nav		x				Daudzās vietās
Vai skolā ir iespēja kompostēt bioloģiskos atkritumus?	nav	x					Gan pārtikas, gan lapu atkritumus
Cik bieži skolas apkārtnē tiek piesārņota ar atkritumiem?	Bieži, vajadzīga regulāra tīrīšana			x			Atkritumu nav
Vai skola iesaistās atkritumu piesārņojuma novēršanā un sakopšanā savā (apkārtnē piejūrā, mežā, utt.)	Neiesaistās				x		Vairākās aktivitātēs
.....? (jūsu jaut.)							
.....?							
.....?							

Atkritumu šķirošana

Stiprās puses	Vājās puses
<ul style="list-style-type: none"> • Pie skolas ir 3 šķirošanas konteineri – plastmasai, papīram, stiklam. • Šķirojam atkritumus skolas telpās, jo katrā stāvā divās vietās ir šķirošanas urnas. • Skolas apkopējas un ēdnīcas darbinieki ievēro atkritumu šķirošanas noteikumus lielajos konteineros. • Izlietos materiālus reizēm lietojam otrreizējai pārstrādei, veidojot darbus mācību stundās. • Skolā vācam baterijas. • Katrā klasē ir kaste makulatūras novietošanai, kura pēc tam tiek savākta un centralizēti tiek aizvesta. • Stundās tiek runāts par tīrību skolā un ārpus tās. 	<ul style="list-style-type: none"> • Daudzi skolēni nešķiro atkritumus vai arī met tos nepareizajā konteinerā. • Skolēni atkritumus met zemē. • Skolas piena programmā tiek skolēniem doti "Rasēni" 200ml iepakojumos, kas rada lielu atkritumu apjomu.
Nākotnes iespējas	Nākotnes draudi
<ul style="list-style-type: none"> • Turpinām skolā atkritumu šķirošanu, pievēršot lielāku uzmanību neapzinīgajiem skolēniem. • Jāmācās lietderīgāk izmantot papīru, samazinot izlietotā papīra daudzumu. • Risināt jautājumu par pārtikas iesaiņojuma atkritumu samazināšanu. 	<ul style="list-style-type: none"> • Nešķirojot atkritumus, piesārņojam gaisu, ūdeni un mežus.

6. Ilgtermiņa salīdzinājums

Novērtējot izmaiņas, vienmēr izmantojiet vienas un tās pašas mērvienības un izvērtēšanas metodes, lai dati būtu pēc iespējas precīzāki.

	2015	2016	2017	2018	2019
Nešķirotu sadzīves atkritumu apjoms (m ³)					
Šķirotu atkritumu apjoms (m ³)					
Vai tiek šķiroti papīra atkritumi un makulatūra? (jā, nē)	jā	jā	Jā		
Vai tiek šķiroti plastmasas atkritumi?	jā	jā	jā		

7. Datu izvērtējums

	Ekopadomes viedoklis
<i>Kas pēc novērtējuma datiem jūsu skolā darbojas vislabāk saistībā ar atkritumiem?</i>	Ir konteineri atkritumu šķirošanai. Izmantojam papīru ekonomiski.
<i>Kur saistībā ar atkritumiem nepieciešami uzlabojumi?</i>	<i>Pārdomāt, kāda veida preces mēs iepērkam, lai samazinātu atkritumu daudzumu. Skolas piena programmā ir 200ml paciņas, kas rada lielu atkritumu apjomu.</i>
<i>Ko Ekopadome varētu darīt, lai ieviestu šos uzlabojumus?</i>	<i>Sekot, lai skolēni paciņas liktu šķirošanas atkritumos.</i>

Ūdens

1. Ievads tēmā

Lai arī Latvijā nav vietu, kur mēs varētu izsmelt dzeramā ūdens krājumus, ir vērts ūdeni taupīt, lai samazinātu tā iegūšanai nepieciešamo enerģiju. Tāpat svarīgi izpētīt, vai skolas radītie notekūdeņi tiek pietiekami attīrīti pirms ūdens atkal nonāk dabā.

2. Skolas izvērtējums

Atzīmējiet atbilstošo līmeni katrā jautājumā pēc šāda principa:

1 – nepieņemami, 2 – slikti, 3 apmierinoši, 4 – labi, 5 – lieliski (piemēri doti pa labi un pa kreisi)

		1	2	3	4	5	
Vai skolā ir sastopami piloši krāni, kurus nevar aizgriezt?	Bieži				X		Nav sastopami
Vai tualetēs ir podi, kuriem sarežģīti noslēgt ūdens tvertni?	Bieži				X		Nav sastopami
Cik tualetēs ir podi ar diviem ūdens noliešanas režīmiem?	0 – 20% (no visām tualetēm)			X			100% (visās tualetēs)
Vai jums ir zināms par iespējamiem ūdens zudumiem no caurulēm un citur ūdens apgādes sistēmā?	Ir zudumi / nav informācijas				X		Sistēmā zudumu nav
Vai skolā uzstādīti ūdens taupīšanas rīki (aeratori u.c.)	Nav				X		Gandrīz visur
Cik bieži redzama skolēnu izšķērdīga rīkošanās ar ūdeni?	Bieži			X			Gandrīz nekad
Tualetes/dušas, kurās uzstādīti atgādinājumi par ūdens taupīšanu	0 – 10%				X		100%
Vai skola savāc un izmanto lietus ūdeni?	Netiek vākts	X					Vāc un izmanto
Skolotāji un vecākie skolēni zina, kur nonāk skolas notekūdeņi	Neviens nezina				X		Zina visi
Vai notekūdeņi pirms nonākšanas dabā tiek pietiekami attīrīti?	Attīrīšana nenotiek					X	Ūdens tiek uzticami attīrīts
Vai skola mēdz apmeklēt notekūdeņu attīrīšanas iekārtas?	Netiek apmeklētas				X		Tā ir daļa no mācību procesa
Cik daudz vidi piesārņojoša sāls ziemā lieto skolas apkārtņē?	Daudz					X	Nemaz, izmanto citas metodes
Vai skolas apkārtņē ir sastopamas virsmas, kas kavē ūdens aizplūšanu notekūdeņu sistēmā (bruģis, zālājs)?	Nav virsmu, asfaltēts pagalms				X		Liela ūdens daļa uzsūcas, saglabājas
.....? (jūsu jaut.)							
.....?							
.....?							

Ūdens

Stiprās puses	Vājās puses
<ul style="list-style-type: none"> • Skolā ir pieejami pieci ūdens automāti, kuri ir pieslēgti pie centralizētā ūdens vada, un tiem ir pievienoti papildus filtri. • Skolā ir autonomi dzijurbūmi, no kura skolai tiek ņemts ūdens. • Skolā arī krāna ūdens ir dzerams, veiktas papildus analīzes, kas ir ļoti labas. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ne visiem skolēniem ir līdzi dzeramā ūdens pudeles, bet pie ūdens automāta nav krūziņu. • Nereti ūdens netiek taupīts skolas ēdnīcā. • Skolēni maz lieto krāna ūdeni, jo ir aizspriedumi par tā kvalitāti.

<p>Uzstādīti papildus filtri, lai uzlabotu kvalitāti.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pārtikas automātā ir iespējams iegādāties dzeramo ūdeni. • Ūdens krāns ir pieejams gandrīz katrā klasē. • Tualetēs uzstādīti "taupīgie" ūdens regulatori ar 2 stāvokļiem. • Ūdens krāni ir ar ekonomiskajiem krāniem. 	
Nākotnes iespējas	Nākotnes draudi
<ul style="list-style-type: none"> • Vajadzētu dzeršanai izmantot krāna ūdeni, jo tas ir kvalitatīvs. • Skolas ēdnīcā varētu būt dzeramais ūdens uz pusdienu galda. • Mācīties taupīt dzeramo ūdeni. 	<ul style="list-style-type: none"> • Samazinās dzeramā ūdens daudzums. • Veidojas ūdens piesārņojums upēs, ezeros un gruntsūdeņos.

6. Ilgtermiņa salīdzinājums

	2015	2016	2017	2018	2019
Patērētā ūdens apjoms (septembrī) (m ³)	2289	2291	1545		
Patērētā ūdens apjoms (gadā) (m ³)	20217	26204			

7. Datu izvērtējums

	Ekopadomes viedoklis
<i>Kas pēc novērtējuma datiem jūsu skolā darbojas vislabāk saistībā ar ūdens izmantošanu?</i>	Tīrs dzeramais ūdens ir pieejams 5 ūdens automātos (cool touch) un jebkurā ūdens krānā, jo skolas ūdens analīzes atbilst dzeramajam ūdenim. Skolēni ūdeni dzer no savām pudelēm vai krūzītēm, nevis no plastmasas glāzītēm.
<i>Kuros jautājumos nepieciešami uzlabojumi?</i>	<i>Vairāk uzstādīt ūdeni taupošas iekārtas.</i>
<i>Ko Ekopadome varētu darīt, lai ieviestu šos uzlabojumus?</i>	<i>Regulāri atgādināt skolēniem par ūdens taupīšanu.</i>

Skolas vide un apkārtnē, Mežs

1. Ievads tēmā

Skolas var mācīties no dabas, kurā katrā brīvā niša tiek aizpildīta ar dzīvību – tāpat arī skolas teritorijas daļas jāpiepilda ar izglītojošiem, dabas un atpūtas elementiem pēc iespējas vairāk.

2. Skolas izvērtējums

Atzīmējiet atbilstošo līmeni katrā jautājumā pēc šāda principa:

1 – nepieņemami, 2 – slikti, 3 apmierinoši, 4 – labi, 5 – lieliski (piemēri doti pa labi un pa kreisi)

		1	2	3	4	5	
Cik daudz augu atrodas skolas telpās?	Augu nav				X		Augi ir katrā brīvā vietā
Vai skolēni nodara pāri skolas augiem (tos aplaužot, bojājot)?	daudziem augiem bojājumi				X		augiem bojājumu nav
Vai skolas telpaugi tiek izmantoti mācību stundās?	nekad	X					bieži
Cik lielu daļu skolas pagalma aizņem zālāji?	0 – 20% no teritorijas					X	Vairāk kā 80%
Cik koku ir skolas pagalmā?	Koku nav				X		Daudz koku
Aptuveni cik daudz augu sugu redzams zālājā? (10x10 cm laukumā)	Viena suga					X	Vairāk kā 10
Cik kukaiņu sugu iespējams pamanīt skolas apkārtnē 5 minūšu pastaigas laikā (septembra sākumā)?	Kukaiņu nav				X		Vairāk kā 10 sugas
Vai skolas teritorijā ir zonas, kurās zālājs tiek pļauts tikai vienreiz gadā (līdzīgi pļavām)?	nav	X					20% no zālāja
Cik atšķirīgi ir augi skolas zālājā dažādās vietās?	Augi ir visur vienādi			X			Augi ļoti atšķiras dažādās vietās
Vai skolā tiek audzēti garšaugi, ko izmanto mācībās un pasākumos?	nav	X					Daudz augu
Vai skolā nezāļu un kukaiņu apkarošanai izmanto pesticīdus?	bieži	X					nekad
Vai skolas pagalmā iespējams iepazīt un uzzināt vairāk par apkārtnē sastopamiem augiem un dzīvniekiem?	Nav nekādas informācijas	X					Daudz zīmīšu, citu info materiālu
Skolas pagalmā un apkārtnē ir daudz iespēju vadīt mācību stundas	Tas nav iespējams					X	jebkuram mācību priekšmetam
Skolas pagalmā un apkārtnē tiek bieži vadītas mācību stundas	Nekad			X			Bieži
Skola organizē zaļos pārgājienu, kuru laikā tiek izzinātas dabas vērtības skolas tuvākajā un tālākajā apkārtnē	Ļoti reti				X		Vairākas reizes gadā katrai klasei
Vai skolas pagalmā ir veidotas īpašas dzīvotneskukaiņiem – kukaiņu viesnīca, akmeņu kaudze, zaru kaudze, reti pļauts zālājs?	nav	X					Vairākas dažāda veida dzīvotnes
Vai skolēniem ir iespēja izteikt ieteikumus par to, ko viņi vēlētos redzēt skolas pagalmā?	Tikai mutiski skolotājiem				X		Pastāv ieteikumu kaste un citi veidi
Vai mācību procesā tiek izmantots tuvākā apkārtnē esošs mežs?	Netiek			X			Bieži, visu gadu
Vai skolotāji drukājot un kopējot izmanto abas papīra puses?	reti				X		Gandrīz vienmēr
Vai skolā izvērtējat drukāšanas nepieciešamību?	reti				X		vienmēr
Vai tualetes papīrs un salvetes veidoti no pārstrādāta papīra?	nekur				X		visur
Vai lietojat rakstāmpapīru no pārstrādātām izejvielām?	nekad		X				bieži
Vai koksnes produktiem (papīram u.tml.) ir FSC sertifikāts?	nekur						visur

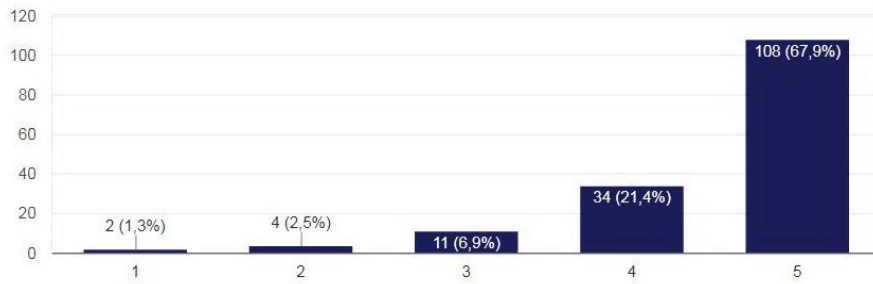
Cik daudz dabas materiālu tiek izmantots skolā?	maz			x		daudz
.....? (jūsu jaut.)						

Vecāku aptaujas rezultāti:

Cik liela nozīme ir mežu ekosistēmas saglabāšanai Latvijā, lai novērstu klimata pārmaiņas Eiropā?

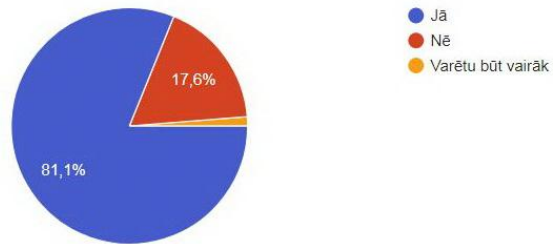

159 atbildes

Vai skolas apkārtnē ir pietiekami daudz koku?

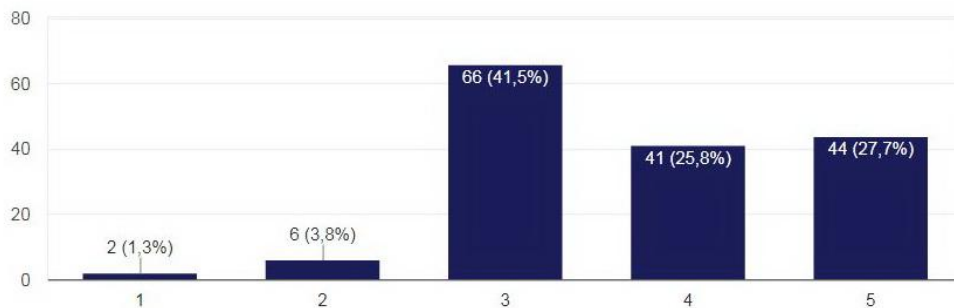
159 atbildes

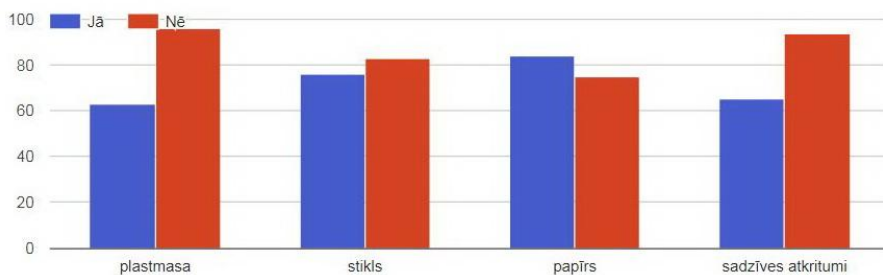
Vai mājās lietderīgi izmantojat papīru?

159 atbildes

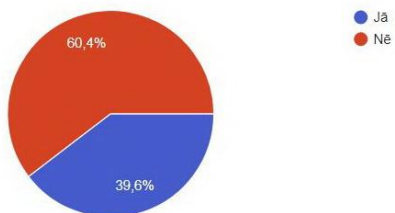

Vai mājās šķirojat atkritumus?

Vai tualetes papīru un papīra salvetes iegādājaties no pārstrādāta papīra?

159 atbildes

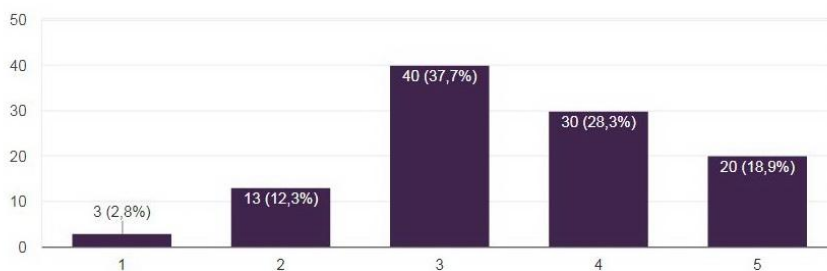
Secinājumi:

1. Pieaugušie apzinās mežu, to saglabāšanas nozīmi lokālā un globālā mērogā.
2. Vecāki atzīst, ka skolas apkārtnē ir pietiekami daudz koku.
3. Ir jāpievērš uzmanība atkritumu šķirošanas, papīra taupīšanas problēmai un otrreiz pārstrādājama papīra izmantošanai.

Skolēnu aptaujas rezultāti

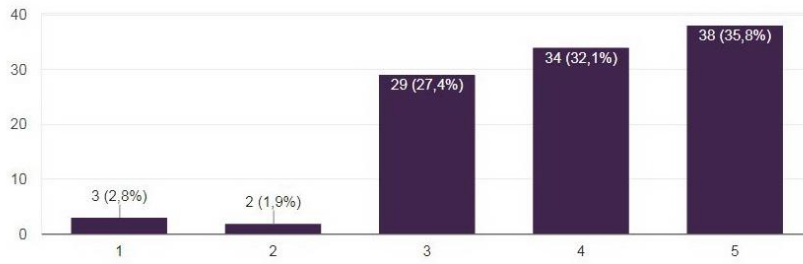
Vai Tu taupi papīru?

106 atbildes

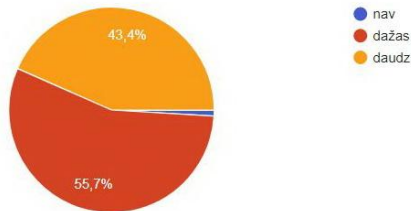
Cik daudz augu atrodas skolas telpās?

106 atbildes

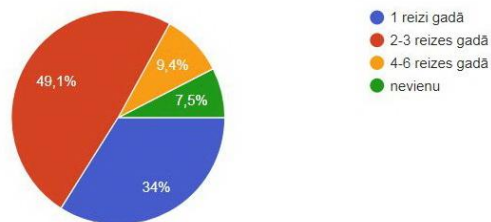
Cik koku sugu ir skolas apkārtnē?

106 atbildes

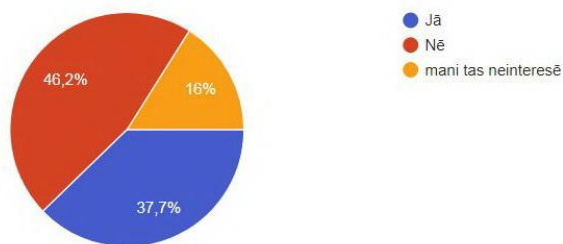
Vai skolas apkārtnē notiek mācību stundas?

106 atbildes

Vai Tu esi izteicis priekšlikumus par to, ko vēlētos redzēt skolas pagalmā?

106 atbildes

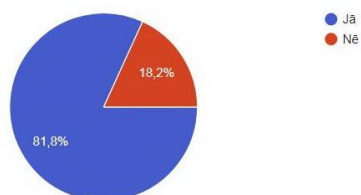
Secinājumi:

1. Skolēni atzīst, ka skolā un tās apkārtnē ir daudz augu.
2. Jāmudina skolēni izteikt savus priekšlikumus par skolas vidi.
3. Ārpus skolas telpām notiek mācību stundas, tomēr tas varētu notikt biežāk.
4. Jāpievērš uzmanība papīra taupīšanai.

Skolotāju aptaujas rezultāti:

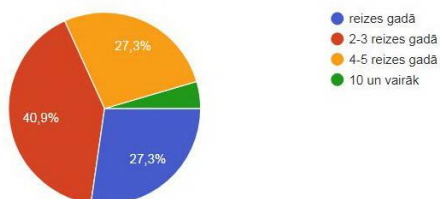
Vai mācību procesā tiek izmantots tuvākajā apkārtnē esošais mežs?

22 atbildes

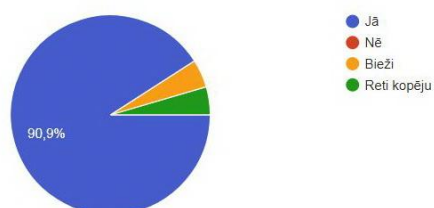
Cik bieži notiek āra stundas?

22 atbildes

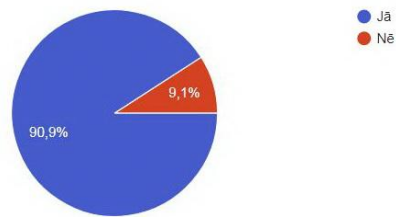
Vai drukājot un kopējot izmantojat papīra abas puses?

22 atbildes

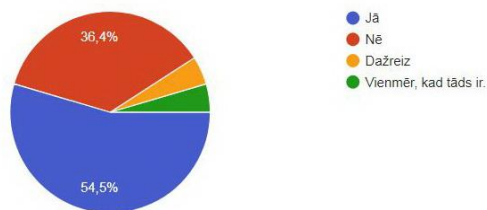
Vai ikdienā izvērtējat drukāšanas un kopēšanas nepieciešamību?

22 atbildes

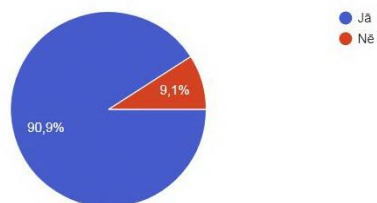
Vai lietojat rakstāmpapīru no pārstrādātām izejvielām?

22 atbildes

Vai izmantojat papīra atgriezumus pierakstu lapiņu vietā?

22 atbildes

Secinājumi:

Skolas apkārtnē tiek izmantota āra stundām.

Tiek izvērtēta drukāšanas nepieciešamība un drukājot tiek izmantotas abas papīra puses.

Skolotāji izmanto gan papīru no pārstrādātām izejvielām, gan papīra atgriezumus.

7. Datu izvērtējums

	Ekopadomes viedoklis
<i>Kas pēc novērtējuma datiem jūsu skolā darbojas vislabāk saistībā ar skolas apkārtni un tās izmantošanu?</i>	Skolas apstādījumi ir daudzveidīgi. Pie skolas ir mežs, kuru izmanto mācību procesā.
<i>Kuros jautājumos skolas vidē un apkārtnē nepieciešami uzlabojumi?</i>	<i>Skolas apkārtni varētu izmantot mācību procesā vēl vairāk. Vairāk vajadzētu pievērst uzmanību papīra taupīšanai gan skolēniem, gan skolotājiem. Skola varētu ikdienas lietošanai iegādāties tualetes papīru, gatavotu no makulatūras. Vairāk informēt vecākus un novada sabiedrību par papīra taupīšanu.</i>
<i>Ko Ekopadome varētu darīt, lai ieviestu šos uzlabojumus?</i>	<i>Organizēt pārgājienus un āra nodarbības skolas apkārtnē. Turpināt darbu pie Āra klases izveides. Izveidot skolas priekšā puķudobi, kur būtu dažādi augi, kuriem ir pieliktas plāksnītes ar nosaukumiem. Pievērst lielāku uzmanību skolas telpās esošajiem augiem un to „labsajūtai”.</i>

Vide un Veselība

1. Ievads tēmā

Laikā, kad patērniecības kultūra vilina jauniešus izvēlēties videi un veselībai kaitīgus ieradumus, vides izglītības mērķis ir piedāvāt alternatīvas – aizraujošas bezmaksas, veselīgas un radošas aktivitātes, ar kurām iepazīt dabu un ilgtspējīgu dzīvesveidu. Ekoskolai jādod iespēja apgūt nepieciešamās prasmes, lai dzīvotu labklājīgi, nepiesārņojot un neapdraudot vidi, kas šo labklājību nodrošina.

2. Skolas izvērtējums

Atzīmējiet atbilstošo līmeni katrā jautājumā pēc šāda principa:

1 – nepieņemami, 2 – slikti, 3 apmierinoši, 4 – labi, 5 – lieliski (piemēri doti pa labi un pa kreisi)

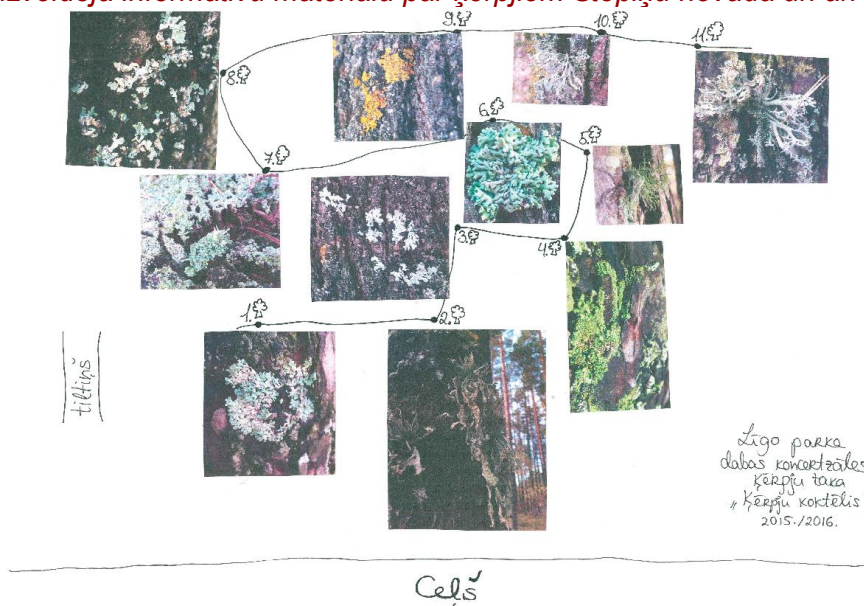
		1	2	3	4	5	
Vai skolā rudenī ir pieejami vietējie augļi no skolēnu mājām? (neattiecas uz skolas augļa programmu)	Nav pieejami		X				Vairākās klasēs
Vai skolā pieejams saldumu automāts, citi rūpnieciski našķi	Viegli pieejami	X					Nav pieejams
Vai skolai iespējams ietekmēt ēdienkarti un pārdotos produktus?	nav				X		Viegli iespējams
Cik liela daļa skolēnu starp stundām regulāri izvēlas pirkt ēdienu veikalā ārpus skolas?	Vairāk kā puse				X		Gandrīz neviens
Cik daudz palmu eļļas saturošu produktu (čipsu, cepumu utt.) iepakojumi ikdienā redzami atkritumu grozos?	Daudz dažādu iepakojumu		X				Gandrīz nemaz
Vai skolā notiek ēst gatavošanas meistarklases, kurās var iemācīties gatavot videi un veselībai draudzīgus naškus?	Nenotiek nekad				X		Notiek visām vecuma grupām un dzimumiem
Vai skolā izmantotie tīrīšanas, dezinfekcijas līdzekļi ir videi un veselībai draudzīgi (sertificēti)?	Tādu nav				X		Visi līdzekļi ir ekocertificēti
Vai skolā tiek izmantoti videi draudzīgi būvmateriāli un krāsas remontam, videi draudzīgas mēbeles?	Tam netiek piešķirta uzmanība			X			Pēc iespējas vienmēr
Klases vakaros un svētkos ir tradīcija nest tikai videi un veselībai draudzīgas uzkodas	Nevienā klasē			X			Visās klasēs
Cik bieži balvās un Ziemassvētku dāvanās saldumi ar milzīgu cukura daudzumu aizvietoti ar veselīgām uzkodām?	Dāvanās vienmēr ir tikai saldumi		X				Saldumi dāvanās reti
Skolā tiek veicināta aktīva izkustēšanās starpbrīžos	Izkustēšanās tiek ierobežota			X			Izkustēšanās tiek veicināta
Cik bieži tiek rīkotas fiziskās aktivitātes un sacensības brīvā dabā?	Tikai sporta stundās				X		Bieži pasākumi ar uzdevumiem ārā
Vai skolas apkārtnē ir tīrs gaiss?	Konstatēts liels piesārņojums				X		Gaiss ir tīrs
Vai skolā un skolas apkārtnē ir liels troksnis?	Troksnis ir augsts				X		Troksnis ir zems
.....? (jūsu jaut.)							
.....?							
.....?							

Veselīgs dzīvesveids

Stiprās puses	Vājās puses
<ul style="list-style-type: none">• Skolā ir aktīva sporta dzīve. Daudzi skolēni piedalās ārpusstundu sporta nodarbībās – florbolā, rokasbumbā, volejbolā, kamaniņu sportā.• Pieejama ārstnieciskā vingrošana skolēniem ar veselības problēmām.• 1.-5. klasei trešā sporta stunda ir peldēšana. Ir fakultatīvas nodarbības 6.-12. klasei peldēšanā.•	<ul style="list-style-type: none">• Ne visi skolēni apmeklē sporta nodarbības.• Ne visās klasēs ir augumam atbilstoši krēsli un galdi.
Nākotnes iespējas	Nākotnes draudi
<ul style="list-style-type: none">• Vairāk uzmanības pievērst sporta stundu 100% apmeklējumam un mudināt vairāk 6.-12. klašu skolēnu iet uz peldēšanas nodarbībām.	<ul style="list-style-type: none">• Cilvēki ar mazkustīgu dzīvesveidu vairāk aptaukojas, un viņiem rodas veselības problēmas.

5. Pētījums

Ekopadomes skolēni 2015. gada Rīcības dienās izpētīja pie skolas augošos ķērpjus un izveidoja informatīvu materiālu par ķērpjiem Stopiņu novadā un arī taku, kur atzīmēti ķērpji.

Ar dažādām metodēm (ne tikai ķērpjiem) izpētiet gaisa piesārņojuma līmeni skolas tuvumā. Apkopojiet rezultātus par šāda piesārņojuma ietekmi uz veselību un pārrunājiet iespējas piesārņojumu skolas apkārtnē mazināt.

7. Datu izvērtējums

	Ekopadomes viedoklis
<i>Kas pēc novērtējuma datiem jūsu skolā darbojas vislabāk saistībā ar vides un veselības tēmu?</i>	Skolas apkārtnē un skolas telpas ir sakoptas. Sporta aktivitātes skolā tiek rīkotas regulāri.
<i>Kuros jautājumos nepieciešami uzlabojumi?</i>	<i>Vajadzētu vairāk ikdienā pievērst skolēnu uzmanību veselīgam uzturam.</i>
<i>Ko Ekopadome varētu darīt, lai ieviestu šos uzlabojumus?</i>	<i>Veidot informatīvus pasākumus par veselīgu uzturu un risināt kopā ar skolas vadību jautājumu par kvalitatīviem un veselīgiem „našķiem” skolā.</i>

Līdzdalība, komunikācija un mācību saturs

1. Skolas izvērtējums

Atzīmējiet atbilstošo līmeni katrā jautājumā pēc šāda principa:

1 – nepieņemami, 2 – slikti, 3 apmierinoši, 4 – labi, 5 – lieliski (piemēri doti pa labi un pa kreisi)

		1	2	3	4	5	
Cik daudz norāžu skolā sastopams par darbību Ekoskolu programmā?	Nav norāžu				x		Gan gaitējos, gan klasēs
Cik aptuveni skolēnu zina, kas ir Ekoskolu programma?	0 – 10 %				x		100%
Cik daudz ārpus Ekopadomes esošu skolēnu ieteikumu tiek saņemts?	nemaz				x		Vairāki ieteikumi
Vai Ekoskolu logo redzams skolas mājaslapā?	Nē				x		Pirmajā lapā
Vai mājaslapā redzamas galerijas par tieši Ekoskolas aktivitātēm?	Nē			x			Jā, vairākas, regulāri
Aptuveni cik no apkārtējiem iedzīvotājiem zina, ka skola ir Ekoskola?	0 – 5%				x		>80%
Cik no publicētajiem rakstiem medijos par jūsu skolu pieminēts, ka skola darbojas Ekoskolu programmā?	0%					x	>80%
Kāda daļa vecāku atbalsta skolas dalību Ekoskolu programmā?	Vairumam nav viedokļa					x	> 90% vērtē pozitīvi
Vai vecāki tiek iesaistīti Ekoskolu projektu norisē?	0-5%		x				>80%
Vai notiek sadarbība ar citām Ekoskolām?	Neotiek					x	Notiek regulāra sadarbība ar vairākām Ekoskolām
Cik lielā daļā no mācību priekšmetiem regulāri iekļauta gada tēma/ citas Ekoskolu tēmas?	0 – 5%				x		100%
Vai visās klašu grupās?	0 - 5%					x	100%
Vai skolēni organizē konkursus, sacensības, olimpiādes, konferences par gada tēmu/ citām Ekoskolu tēmām?	nemaz					x	pārsvārā
Vai skolas dalība programmā tiek atzinīgi novērtēta no pašvaldības?	Pašvaldība neinteresējas					x	Pašvaldība regulāri pauž atbalstu
Vai skolēni un skolas pārstāvji izstrādā priekšlikumus pašvaldībai vides situācijas uzlabošanai skolā un tuvākā apkārtnē?	Nekad			x			Bieži
.....? (jūsu jaut.)							

Līdzdarbība

Stiprās puses	Vājās puses
<p>Pašvaldība atbalsta skolā notiekošos pasākumus.</p> <p>Labā sadarbība ir izveidojusies ar Stopiņu novada sabiedrisko attiecību speciālisti.</p> <p>Padarītie darbi tiek atspoguļoti skolas mājas lapā un novada avīzē "Tēvzemīte".</p> <p>Regulāri kontaktējamies un rīkojam pasākumus ar citām ekoskolām.</p>	<p>Ļoti lēni Ekoskolas darbā iesaistās vecāki. Atsevišķiem pasākumiem var piesaistīt vecākus, bet ilgstoši vienu vecāku ir grūti iesaistīt.</p> <p>Skolēni varētu aktīvāk iesaistīties priekšlikumu izteikšanā pašvaldībā.</p>
Nākotnes iespējas	
Vairāk pasākumos un projektos iesaistīt vecākus un vietējo sabiedrību.	

Sasaiste ar mācību darbu

Stiprās puses	Vājās puses
Visi skolotāji savās mācību stundās iekļauj Ekoskolas tēmas. Skolā tiek organizēti ārpusstundu pasākumi par Ekoskolas tēmām. Ļoti aktīvi iesaistās 1-4.klašu skolotāji.	Skolotāji stundās strādā, bet viss padarītais netiek atspoguļots rakstiski, jo to nav iespējams izdarīt.
Nākotnes iespējas	
Vairāk mēģināt rakstiski fiksēt padarīto.	

2. Datu izvērtējums

	Ekopadomes viedoklis
<i>Kas pēc novērtējuma datiem jūsu skolā darbojas vislabāk?</i>	Skolēni ir informēti un aktīvi iesaistās Ekoskolu programmā. Ekoskolas darbība tiek atspoguļota skolas un novada mājas lapā un pašvaldības avīzē "Tēvzemīte". Ekoskolu tēmas ir iekļautas mācību saturā.
<i>Kuros jautājumos nepieciešami uzlabojumi?</i>	<i>Vairāk jāizsaka priekšlikumi pašvaldībai. Vairāk jāiesaista skolēnu vecāki un jāinformē sabiedrība.</i>
<i>Ko Ekopadome varētu darīt, lai ieviestu šos uzlabojumus?</i>	<i>Vērsties ar saviem priekšlikumiem pašvaldībā. Rīkot dažādus pasākumus ārpus skolas, informējot sabiedrību. Rīkot pasākumus, iesaistot skolēnu vecākus.</i>